

ikke frygter; den vil blive Udgangspunktet for vor politiske Udvikling, og det vil gøre det muligt for Rigsdagen med langt friere Hænder at fordrne denne Sag, end det er muligt, saalænge det Tryk hviler paa den, som det foreliggende Udkast har udøvet og maa udøve paa den. Jeg skal derfor tilraade dem, som med mig ønske, at Fællesforfatningen ikke skal træde i Kraft, at vise deres Modstand mod den allerede paa dette Standpunkt, ved at forfaste det nærværende Lovforslag.

Madvig: I den Bevlisførelse, som vi af en æret Landstingsmand, der nys havde Ordet, hørte for Rigtigheden af, at han nu ikke vilde stemme for at vedtage, hvad af to tidligere Rigsdage er vedtaget, kan jeg ikke nægte, at adskillige Ting forekomme mig saa paafaldende, at jeg troer, de bør møde Modsigelse, skøndt jeg ikke for mit Bedkommende ønskede at forlænge denne Forhandling. Den ærede Landstingsmand sagde, at der var ingen Grund til at stemme for det Forslag, der forelaa, deri, at Rigsdagen to Gange tidligere havde stemt derfor. Det er ganske sandt; det er ikke nogen Grund, thi just for at der kan komme en ny Betænkningstid, for at Sagen kan blive overveiet ganske forfra, er det bestemt, at, efterat en Grundlovsforandring er vedtaget to Gange, skal Rigsdagen opløses, og altsaa en ny Rigsdag efter en fornyet Betænkning vedtage det Samme. Men det er dog paafaldende, at de samme Medlemmer af Rigsdagen, som tvende Gange have fundet, at Forslaget var rigtigt, at de opgive Consequentsen. Der er ganske vist ingen Inconsequents hos Rigsdagen i dens Heelhed, hvis den forfaster, hvad en anden Rigsdag har vedtaget, men derimod turde der dog vel være nogen Inconsequents, naar det samme Medlem forfaster, hvad han to Gange har vedtaget, naar der ikke i selve den Sag, hvorom der stemmes, skulde være kommet noget Nyt til, og det troer jeg ikke at der er. Den ærede Landstingsmand sagde, at Sagen nu foreligger under ganske andre Omstændigheder, og derfor var man berettiget til at gaae tilbage fra det før Afgjorte. Jeg troer ikke, at han anførte Noget, der virkelig bevisste dette. Han sagde for det Første, at den Gang,

det nu foreliggende Forslag første Gang blev vedtaget, blev det vedtaget under en meget uheldig Constellation. Denne maa altsaa antages at være ophørt, saa at man derfor nu kan stemme frit. Det synes imidlertid ikke at fremgaae af, hvad den ærede Landstingsmand siden yttrede, at han nu fandt Constellationen synderlig bedre; men da han jo dog sagde, at han første Gang ikke fandt Betænkkelighed ved at stemme for Forslaget, saa seer jeg ikke, hvad Grund der er til nu at beklage sig over en uheldig Constellation. Anden Gang, han stemte for det, da skete dette, fordi han saae det i en særlig Belysning, i Belysning af den Glands, som et nyt indtraadt Ministerium fastede derover. Jeg troer, at det er meget betænkeligt, ved Voteringen over Grundlovsforandringer, at lade sig bestemme af et saa tilfældigt momentant Lys som et Ministeriums Bestaaen, saaledes som den ærede Landstingsmand just selv udviklede. Men, sagde den ærede Landstingsmand, han troede nu ikke at burde stemme for Forslaget, fordi nu forelaa der et Udkast til Fællesforfatningen; dette Udkast fandt han i høi Grad dabelværdigt, og derfor kunde han ikke bidrage til, at der blev en større Probabilitet for, at det traadte i Kraft, end der allerede var. Men nu beder jeg at betænke, at det, at Fællesforfatningsudkastet foreligger før end denne Forhandling, er en Tilfældighed, som tildeels skyldes det afgaaede Ministerium, der har gjort et Skridt, som har ført andre Skridt med sig; thi i vort eget Votum, i det af den ærede Landstingsmand to Gange gjentagne Votum forelaa der ingen Fordring om, at Udkastet til Fællesforfatningen skulde være bekjendt, førend Forslaget til Grundlovens Indskrænkning tredje Gang blev vedtaget. Den ærede Landstingsmand havde altsaa den Gang paa en Maade forpligtet sig til at afgive det Votum, vi afgive idag, uden at kjende Udkastet til Fællesforfatningen; men jeg troer, at det i ethvert Tilfælde ikke er betænkeligere at give sit Bisald, naar man kjender det nu foreliggende Udkast til Fællesforfatningen, end det er at give det, naar man aldeles intet Udkast til Fællesforfatningen har. Den ærede Landstingsmand kunde maaffee sige, at naar han havde et Ministerium, som han ydede Tillid,